

VILNIAUS UNIVERSITETO DOKTORANTŪROS STUDIJŲ DALYKO SANDAS

Mokslo sritis/ys, kryptis/ys (kodai)	Medicinos ir sveikatos mokslai (M 000): Visuomenės sveikata (M 004)			
Fakultetas, Institutas, Katedra /Klinika	Vilniaus universiteto Medicinos fakultetas, Sveikatos mokslų institutas, Visuomenės sveikatos katedra			
Dalyko pavadinimas (ECTS kreditai, val.)	Epidemiologijos pagrindai 4 kreditai (108 val.)			
Dalyko studijų būdas	Paskaitos	Seminarai	Konsultacijos	Individualus darbas
ECTS kreditai	1,5	1	1	1,5
Dalyko vertinimo būdas (vertinama 10 balų sistemoje)	Pranešimo pristatymas ir vertinimas. Pranešimas pristatomas tiksline tema, kuri derinama su koordinuojančiais dėstytojais (doktorantas turi pristatyti pranešimą nurodyta tema arba/ir išanalizuoti, apžvelgti ir pristatyti naujausias mokslines publikacijas, susijusias su tiksline tema). Vertinamas pranešimo išsamumas ir kokybė, doktoranto teorinės žinios, gebėjimas analizuoti ir interpretuoti mokslinę literatūrą			
DALYKO KURSO TIKSLAS				
Susipažinti su pagrindinėmis epidemiologinių rodiklių grupėmis, epidemiologinių tyrimų tipais, bei epidemiologinių tyrimų planavimo principais bei analizės būdais.				
PAGRINDINĖS DALYKO TEMOS				
<p>Epidemiologijos pritaikymo pagrindinės sritys. Priežasties modeliai epidemiologijoje.</p> <p>Pagrindinių epidemiologinių rodiklių grupės: dažnio, asociacijos, potencialios įtakos. Santykiai epidemiologijoje: rodiklis, proporcija, šansas. Suminis asmens rizikos laikas, nustatymo būdai. Rizikos sąvokos. Sergamumas, mirtingumas, jų pagrįstumo palyginimas. Prarasti potencialaus gyvenimo metai. Efekto ir asociacijos sąvokos epidemiologijoje. Aprašomasis epidemiologinis tyrimas, pagrindiniai demografiniai rodikliai.</p> <p>Epidemiologinio tyrimo planavimas. Ekologiniai tyrimų rūšys, informacijos šaltiniai. Paplitimo (momentinis) tyrimas, jo planavimo ir duomenų analizės principai. Imties apskaičiavimo principai. Imties formavimo metodai. Netikimybinės ir tikimybinės imties būdai. Paplitimo tyrimo privalumai ir trūkumai.</p> <p>Kohortinis tyrimas, perspektyvinis, retrospektyvinis tyrimai, kohortų sudarymas, duomenų analizės principai. Tyrimas atvejis-kontrolė: grupių sudarymo principai. Lizdinis atvejis-kontrolė ir atvejo-kohortos tyrimas. Eksperimentiniai tyrimai: klinikiniai, eksperimentai su sveikais subjektais, intervenciniai bandymai, planavimo ir duomenų analizės principai. Bendruomenių intervenciniai tyrimai. Randomizacija ir aklumas. Epidemiologija ir ligų profilaktika. Profilaktikos lygiai. Patikra, jos rūšys. Patikros testų jautrumas ir specifiškumas. Atsitikinės ir sisteminės klaidos tyrimuose, kontrolės principai. Epidemiologinių duomenų analizė: taškiniai įverčiai, pasikliautiniai intervalai ligų dažnio ir asociacijos rodikliams, statistinės išvados, hipotezių tikrinimas, pirmos ir antros rūšies klaidos, reikšmingumo lygmuo ir p reikšmė. Tiesioginė ir netiesioginė standartizacija. Regresijos modeliai epidemiologinių duomenų analizėje.</p>				

SVARBIAUSIA REKOMENDUOJAMA LITERATŪRA

1. Introduction to epidemiologic research methods in public health practice / Susan Bailey and Deepa Handu. - Burlington: Jones & Bartlett Learning, 2013.
2. Gordis Epidemiology. David Celentano, Moyses Szklo; 6th Edition , Elsevier, 2018,
3. Modern Epidemiology. Timothy L. Lash , Tyler J. VanderWeele , Sebastien Haneuse, Kenneth J. Rothman, Wolters Kluwer, 2020.
4. Epidemiology: Study Design and Data Analysis, 3rd Ed./Mark Woodward.2013
5. Vencloviene J. Statistiniai metodai medicinoje Kaunas, Vytauto Didžiojo universitetas, 2010
6. National Academy of Sciences. Reference Manual on Scientific Evidence.3rd ed., 2011.
[http://www.fjc.gov/public/pdf.nsf/lookup/SciMan3D01.pdf/\\$file/SciMan3D01.pdf](http://www.fjc.gov/public/pdf.nsf/lookup/SciMan3D01.pdf/$file/SciMan3D01.pdf)
7. Trochim, W. M. The Research Methods Knowledge Base, 2nd Edition. Internet WWW page, at URL: <<http://www.socialresearchmethods.net/kb>
8. Oxford Textbook of Public Health. R.Detels, QA.Karim, F Baum, L.Li, AH. Leyland, 7th ed. Oxford University Press, 2021
9. Schoenbach V.J., Rosamond W.W. Understanding the Fundamentals of Epidemiology an evolving text.
<http://www.epidemiolog.net/evolving/FundamentalsOfEpidemiology.pdf>
10. Oxford Handbook of Medical Statistics (2 ed.), Janet L.Peacock, Phil J.Peacock, Oxford University Press, 2020.

KONSULTUOJANTYS DĚSTYTOJAI

1. Dalyką koordinuojantis dėstytojas: Giedrė Smailytė (doc. dr.).
2. Aušvydas Patašius (asist. dr.).
3. Loreta Ašoklienė (asist. dr.).

PATVIRTINTA:

Vilniaus universiteto Medicinos ir sveikatos mokslų Doktorantūros mokyklos Tarybos posėdyje: 2022 m. rugsėjo 29 d.

Tarybos pirmininkė: prof. Janina Tutkuvienė